

פרק 1

בית הדין – רקע ומבנה

א. ייסוד בית הדין

בית הדין הפלילי הבינלאומי נוסד במסגרת אמנה בינלאומית – אמנת רומא, המכונה גם חוקת רומא או חוקת בית הדין (Rome Statute of the International Criminal Court), שאומצה ב־17 ביולי 1998 ונכנסה לתוקף ב־1 ביולי 2002.

אמנה זו נכרתה בעקבות תהליך משא ומתן שנמשך שנים רבות. טיוטות ראשונות של האמנה גובשו כבר בשנות ה־90 המוקדמות, אולם הטיוטה המרכזית, שהיוותה את הבסיס לנוסח שאומץ לבסוף, הוכנה על ידי הוועדה למשפט בינלאומי של האו"ם בשנת 1995 בעקבות החלטה של העצרת הכללית משנת 1994, שבה הוטל על הוועדה להכין טיוטת אמנה לבית דין פלילי בינלאומי קבוע.⁵ בין השנים 1996-1998 התנהלו מספר סבבי דיונים לגיבוש האמנה, במטרה להגיע להסכמה רחבה ככל האפשר בין כלל מדינות העולם.

בחודש יולי 1998 התקיימה ברומא ועידה חגיגית ובסיומה, ב־17 ביולי, חתמו 120 מדינות על אמנת רומא שכוננה את בית הדין. שבע מדינות התנגדו לנוסח האמנה: ישראל, ארצות הברית, סין, עיראק, תימן, קטר ולוב, ו־21 נמנעו.⁶ המשלחת הישראלית לוועידה, בראשות היועץ המשפטי לממשלה דאז אליקים רובינשטיין, הביעה תמיכה בהיבט המוסרי של הקמת בית הדין, אולם לצד זאת הובעה אכזבה מהפוליטיזציה בוועידה, שהשפיעה על הנוסח הסופי של האמנה.⁷ בהתאם לסעיף הכניסה לתוקף שנקבע באמנת רומא היא נכנסה לתוקף ב־1 ביולי 2002, לאחר שהופקדו אשרורים על ידי 60 מדינות. בפועל, תובע בית הדין והשופטים הראשונים מונו במחצית הראשונה של שנת 2003.⁸

G.A. Res, Establishment of an International Criminal Court, A/RES/49/53 (Dec. 9, 1994)	5
Michael P. Scharf, Results of the Rome Conference for an International Criminal Court, ASIL (Aug. 11, 1998) (להלן – שארף).	6
בייקר, לעיל ה"ש 3, עמ' 890-892; שביט מטיאס ומירי שרון, בית הדין הפלילי הבינלאומי, המשפט ט, התשס"ד, עמ' 27 (להלן – מטיאס ושרון).	7
William A. Schabas, An Introduction to the International Criminal Court (Cambridge University Press 5) (2017), p. 22 (להלן – שייבס).	8

ב. המדינות החברות בבית הדין

כדי להיות חברה בבית הדין מדינה צריכה לאשרר את אמנת רומא. חתימה על אמנה מבטאת תמיכה עקרונית בה, ומשמעותה היא רק שהמדינה מביעה כוונה עקרונית לאשרר את האמנה בהמשך. לפיכך, חתימה על אמנת רומא אינה הופכת מדינה לחברה בבית הדין המחויבת בהוראות האמנה, בהיעדר תהליך אשרור. אשרור משמעו אימוץ האמנה בהתאם לתהליך הקבוע בדין הפנימי של המדינה. ההצטרפות של מדינה לבית הדין מקנה לו סמכות לגבי פשעים שבוצעו בשטחה של אותה מדינה או על ידי אזרח שלה, ללא צורך בהסכמה נוספת מצד המדינה, כמפורט בהמשך.

נכון למועד כתיבת מזכר זה, 123 מדינות חברות בבית הדין, כולל מרבית המדינות המערביות (ראו תרשים מס' 1).⁹ המספר הרב של מדינות חברות בבית הדין מצביע על כך שמדובר בגוף משמעותי בזירה הבינלאומית, אשר זוכה להכרה ולתמיכה של מרבית מדינות העולם, ובפרט חלק הארי של מדינות המערב.

מדינה מרכזית שאינה חברה בבית הדין היא ארצות הברית, שהייתה בין המדינות שתמכו בהקמת בית הדין ונטלה חלק פעיל בדיונים לקראת הקמתו. עם זאת, בעת אימוץ אמנת רומא בשנת 1998 היא הצביעה נגד האימוץ. הנימוק המרכזי להתנגדות היה שהאמנה הקנתה סמכות שיפוט לבית הדין ביחס למדינה שאינה חברה.¹⁰ למרות קושי זה חתם ממשל קלינטון על אמנת רומא ב־31 בדצמבר 2000, היום האחרון שבו ניתן היה לחתום על האמנה.¹¹ עם זאת, הנשיא קלינטון לא העביר את האמנה לאשרור בסנאט, בשל חששות שנגעו לאופן יישומה וכדי להתרשם כיצד יתנהל בית הדין לפני שיוחלט אם להצטרף אליו. במאי 2002, כאשר ארצות הברית הייתה בעיצומה של המערכה נגד אל־קאעדה והטאליבאן באפגניסטן, הודיע ממשל בוש למזכ"ל האו"ם במכתב רשמי כי אין בכוונת ארצות הברית לאשרר את האמנה, ולכן אין לה מחויבות כלשהי הנובעת מן החתימה על האמנה.¹² בכך

9 בין המדינות החברות כמעט כל מדינות אירופה המערבית; כמעט כל מדינות יבשת אמריקה; מרבית מדינות אפריקה; וכן אוסטרליה, ניוזילנד ויפן. לרשימת המדינות החברות ראו: [ASP, The States Parties to the Rome Statute \(last visited July 4, 2022\)](#)

10 UN, Press Release, L/2889 (July 20, 1998). לניתוח ראו: שארף, לעיל ה"ש 6.

11 באמנות רב־צדדיות קבוע בדרך כלל מועד שעד אליו ניתן לצרף חתימה לאמנה ולהחליט בנפרד אם לאשררה, ולאחריו אין אפשרות לחתום על האמנה אלא רק להצטרף אליה על ידי אשרורה.

12 Under Secretary for Political Affairs, American Foreign Policy and the International Criminal Court, Remarks to the Center for Strategic and International Studies (May 6, 2002)

למעשה משכה ארצות הברית את חתימתה מהאמנה.¹³ גם רוסיה אינה חברה בבית הדין. אומנם רוסיה הצביעה בעד אימוץ אמנת רומא בשנת 1998 ואף חתמה על האמנה ב־13 בספטמבר 2000, אולם גם היא לא אשררה אותה. בשנת 2016, בעקבות העיסוק של בית הדין בפעולותיה של רוסיה בגיאורגיה ובאוקראינה, כמפורט בהמשך, הוציא נשיא רוסיה ולדימיר פוטין צו שלפיו אין בכוונתה של רוסיה לאשרר את אמנת רומא, ובכך משך גם את חתימתה של רוסיה מהאמנה.¹⁴ סין והודו לא חתמו על אמנת רומא ולא אשררו אותה. סין אף הצביעה נגד אימוץ אמנת רומא ב־1998, בעוד שהודו נמנעה בהצבעה זו.¹⁵ ישראל אף היא אינה חברה בבית הדין. ישראל תמכה במקור ברעיון של הקמת בית דין פלילי בינלאומי והייתה שותפה פעילה בדיונים לגיבוש אמנת רומא. עם זאת היא הייתה בין המדינות שהצביעו נגד אימוץ האמנה בשנת 1998, בין היתר בשל הסעיף שנכלל באמנה בנוגע להתנחלויות, כמפורט בהמשך. ב־31 בדצמבר 2000, לאחר שארצות הברית חתמה על האמנה, הוחלט בישראל לצרף גם את חתימתה לאמנה ברגע האחרון האפשרי. המניע לחתימה היה הרצון להביע הזדהות ערכית עם יעדי האמנה, וכן כדי לשפר את תדמית ישראל בעולם ולא להיות בין המדינות המערביות הבודדות שאינן חותמות עליה.¹⁶ אולם ישראל לא אשררה את האמנה ובאוגוסט 2002, כאשר הייתה בעיצומה של הלחימה נגד גל הטרור הפלסטיני (האינתיפאדה השנייה), שלח משרד החוץ מכתב לאו"ם המודיע כי ישראל אינה מתכוונת לאשרר את אמנת רומא.¹⁷ בכך הצטרפה ישראל לארצות הברית, שמשכה את חתימתה מהאמנה חודשיים קודם לכן.

13 ראו, בין היתר: CCP, The US-ICC Relationship (last visited June 2, 2022); וכן את הדוח המפורט של ארגון ASIL Task Force on Policy Options for U.S. Engagement with the ICC (Apr. – ASIL (2021) (להלן – דוח ASIL)). עוד על היחסים בין ארצות הברית לבית הדין ראו בהמשך בפרק 5.

14 Sergey Sayapin, Russia's Withdrawal of Signature from the Rome Statute Would not Shield its Nationals from Potential Prosecution at the ICC, EJIL:Talk! (Nov. 21, 2016)

15 Hussein Aghaei Janatmakan, Mahdi Reza: לניתוח מדיניותה של סין ביחס לבית הדין ראו: Sadeghi, China's Approach Regarding the International Criminal Court (ICC), Journal of International Criminal Law, 2(1) (2021), pp. 66-76. לניתוח מדיניותה של הודו ביחס לבית הדין ראו: Devasheesh Bais, India and the International Criminal Court, FICHL Policy Brief: Series No. 54 (2016)

16 בייקר, לעיל ה"ש 3, עמ' 893-894; מטיאס ושרון, לעיל ה"ש 7, עמ' 48-49.

17 מטיאס ושרון, לעיל ה"ש 7, עמ' 48-49.

בדומה לישראל, מרבית שכנותיה באזור המזרח התיכון וכן מרבית מדינות מרכז אסיה אינן חברות בבית הדין. עם זאת, שלוש מדינות מאזורים אלו בחרו להצטרף לבית הדין – אפגניסטן, שאשררה את אמנת רומא בפברואר 2003,¹⁸ ירדן, שאשררה את האמנה באפריל 2002 ו"פלסטין", שאשררה את אמנת רומא בינואר 2015.

המקרה של "פלסטין" הוא בעל עניין מיוחד. ההנהגה הפלסטינית זיהתה את בית הדין כגורם בעל חשיבות פוטנציאלית רבה במערכה המשפטית שהיא מנהלת נגד ישראל בזירה הבינלאומית. ב־21 בינואר 2009, בסמוך ולאחר מבצע עופרת יצוקה שהתנהל בין ישראל לבין חמאס וארגוני טרור אחרים ברצועת עזה בחודשים דצמבר 2008 – ינואר 2009, ביקשה הרשות הפלסטינית לקבל עליה את סמכות השיפוט של בית הדין לגבי אירועים ב"פלסטין" החל מ־1 ביולי 2002. בקשה זו נדחתה על ידי התובע אוקמפו ב־3 באפריל 2012. התובע קבע כי על פי סעיף 12(3) לאמנת רומא, רק מדינה שהוכרה בזירה הבינלאומית יכולה לקבל על עצמה את סמכות השיפוט של בית הדין. עם זאת התובע ציין כי אם תוכר "פלסטין" כמדינה על ידי אספת המדינות החברות בבית הדין או על ידי אורגן מוסמך של האו"ם, התוצאה עשויה להיות שונה.¹⁹ ב־29 בנובמבר 2012 אימצה העצרת הכללית של האו"ם את החלטה 67/19, אשר שדרגה את מעמדה של "מדינת פלסטין" למעמד של "מדינה משקיפה שאינה חברה".²⁰ בהמשך לכך ביקשה הרשות הפלסטינית להצטרף לאמנת רומא ב־2 בינואר 2015, וב־6 בינואר 2015 קיבלה העצרת הכללית של האו"ם את ההצטרפות כמויפת כוח בית הדין.²¹ ההצטרפות נכנסה לתוקף ב־1 באפריל 2015. במקביל לתהליך ההצטרפות הצהירה "פלסטין" כי היא מעניקה סמכות לבית הדין על פשעים שבוצעו ב"שטחים הפלסטיניים הכבושים", כולל מזרח ירושלים, החל מ-13 ביוני 2014. פירוט על הליך זה, שבמסגרתו מוצאת עצמה ישראל תחת חקירה אפשרית של אנשיה, מובא בפרק 6.

מדינה יכולה לפרוש מהחברות בבית הדין באמצעות הודעה רשמית על כוונת פרישה, ובהתאם לאמנת רומא, הפרישה נכנסת לתוקף לאחר שנה.²² פרישה של מדינה אינה

18 על הרקע לאשרור האמנה על ידי אפגניסטן על ידי הממשלה שהוקמה לאחר נפילת משטר הטאליבאן ראו: Abdul Mahir Hazim, *Toward Cooperation between Afghanistan and the International Criminal Court*, Geo. Wash. Int'l L. Rev. 49 (2016), p. 615

19 ICC, *The Office of the Prosecutor, Situation in Palestine* (Apr. 3, 2012)

20 G.A. Res. 67/19 (Nov. 29, 2012)

21 U.N., *State of Palestine: Accession* (Jan. 6, 2015)

22 סעיף 127 לאמנת רומא.

מונעת את ההליך בבית הדין ביחס לתקופה שהיא הייתה חברה בו. עד עתה שתי מדינות פרשו מבית הדין: בורונדי באוקטובר 2017, בתגובה לבדיקה מקדמית שנפתחה באפריל 2016 בנוגע לחשדות לביצוע פשעים על ידי גורמי ממשל ושלוחיהם נגד מתנגדי השלטון; והפיליפינים במארס 2019, בתגובה לבדיקה מקדמית שנפתחה בפברואר 2018 בנוגע לחשדות לביצוע פשעים על ידי השלטונות במהלך המאבק למלחמה בסמים. נוסף על כך, דרום אפריקה וגמביה הודיעו בשנת 2016 לבית הדין כי בכוונתן לפרוש ממנו, אך חזרו בהן לפני שהפרישה נכנסה לתוקף.²³

ג. מבנה בית הדין

בית הדין כולל ארבעה גופים מרכזיים: הנשיאות, החטיבות השיפוטיות, משרד התביעה ומזכירות בית הדין.

הנשיאות כוללת את נשיא בית הדין ושני הסגנים שלו, אשר נבחרים ברוב מוחלט מתוך שופטי בית הדין. הנשיאות הנוכחית נבחרה במארס 2021 ותכהן שלוש שנים.²⁴ תפקידיה העיקריים כוללים מינוי שופטים לתיקים בערכאות, פיקוח על מזכירות בית הדין, קיום שיתוף פעולה בין בית הדין למדינות החברות והבטחת הניהול התקין של בית הדין, מלבד משרד התביעה המהווה גוף עצמאי.²⁵

החטיבות השיפוטיות כוללות את 18 שופטי בית הדין המכהנים. השופטים מגיעים ממדינות שונות החברות באמנה ונבחרים לכהונה אחת בת שש שנים על ידי אספת המדינות החברות באמנה. מדי שלוש שנים מתחלפים שישה מהשופטים. החטיבות השיפוטיות מורכבות משלוש ערכאות:

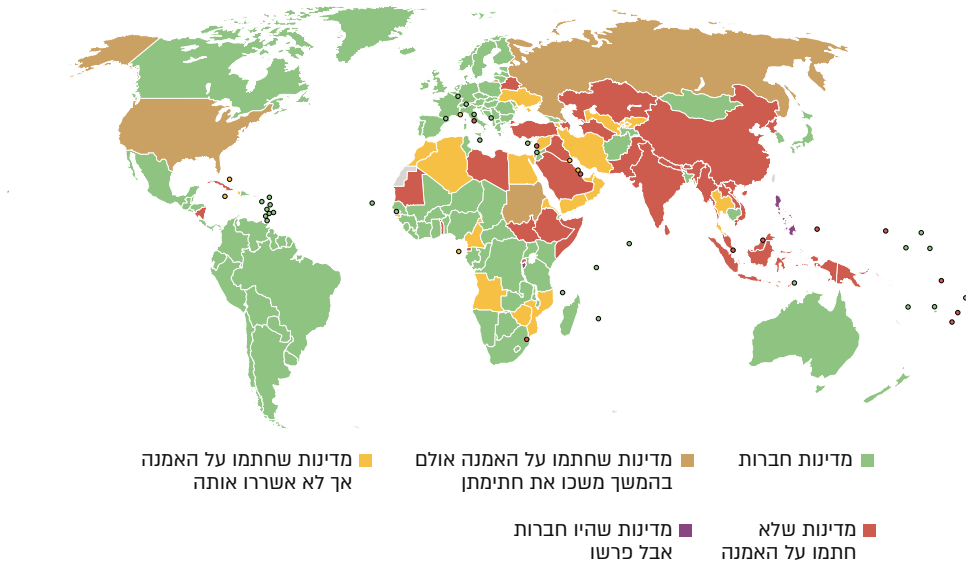
- ערכאת קדם המשפט (Pre-Trial Chamber) אשר דנה לרוב בהרכב של שלושה שופטים, ובסמכותה בין היתר לאשר לתביעה לפתוח בחקירה לאחר שהגיעה למסקנה כי יש מספיק ראיות לשם כך, להוציא צווי מעצר וצווי זימון לבקשת התביעה, לקבוע אם יש מספיק ראיות כדי להתקדם לשלב המשפט ולקיים ביקורת על החלטות התביעה;

23 עוד על הרקע למהלך זה ראו בפרק 5.

24 ICC, Press Release, New ICC Presidency elected for 2021-2024 (Mar. 11, 2021). כיום מכהן השופט פיוטר הופמנסקי מפולין כנשיא בית הדין, השופטת לוז איבנז קרנזה מפרו כסגנית הראשונה והשופט אנטואן קסיה-מבה מינדואה מקונגו כסגן השני.

25 להסבר על גופי בית הדין ראו: ICC, In the Courtroom (Last visited July 4, 2022).

תרשים מס' 1: מפה של המדינות החברות (נכון לספטמבר 2022)

מקור: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ICC_member_states.svg

- ערכאת המשפט (Trial Chamber) אשר דנה לרוב בהרכב של שלושה שופטים, ובסמכותה לנהל את המשפט העיקרי ובמסגרתו לקבוע אם יש ראיות מספקות להרשעה מעבר לספק סביר, לגזור את הדין ולפסוק פיצויים לנפגעים;
- ערכאת הערעור (Appeals Chamber) אשר דנה בהרכב של חמישה שופטים, ובסמכותה לפסוק בערעורים שמוגשים על החלטות ופסקי דין של הערכאות האחרות.

משרד התביעה (Office of the Prosecutor – OTP) מהווה גוף נפרד אשר פועל באופן עצמאי. המשרד אחראי על ביצוע בדיקות מקדמיות, חקירות והעמדות לדין. התובע או התובעת נבחרים על ידי אספת המדינות החברות לתקופה של תשע שנים. התובע הראשון של בית הדין היה לואיס מורנו אוקמפו מארגנטינה, שהיה בעברו תובע במשפטם של אנשי החונטה הצבאית בארגנטינה. בשנת 2012 החליפה אותו פאטו בנסודה אזרחית גמביה, שכינה בתור המשנה שלו והייתה לפני כן יועצת משפטית ופרקליטה בבית הדין הפלילי הבינלאומי לרואנדה. לאחר תום הקדנציה שלה, ב־16 ביוני 2021, נכנס לתפקידו התובע הנוכחי כרים חאן, משפטן אזרח בריטניה שמתמחה בזכויות אדם ובעל ניסיון רב

ומגוון בתחום הפלילי הבינלאומי, כולל בתור ראש צוות של האו"ם לחקירת הפשעים שביצע ארגון דאע"ש (UNITAD); חבר בצוות התביעה בבית הדין הפלילי הבינלאומי ליוגוסלביה לשעבר ובבית הדין הפלילי הבינלאומי לרואנדה; ופרקליט מטעם ההגנה במספר תיקים בפני בית הדין הפלילי הבינלאומי של חשודים מקונגו, סודאן, קניה ולוב.²⁶

מזכירות בית הדין (Registry), ובראשה הרשם, אחראית על הניהול האדמיניסטרטיבי השוטף של בית הדין.

במסגרת המגננים שנקבעו באמנת רומא הוקם גם **המשרד של הסניגוריה הציבורית** (The Office of Public Counsel for the Defence), שתפקידו להגן על זכויות הנאשמים בשלבים הראשונים של החקירה ולהעניק תמיכה וסיוע לסניגורים של הנאשמים, כולל באמצעות מחקרים וייעוץ. מדובר במשרד עצמאי שכפוף למזכירות בית הדין רק מבחינה מנהלית.²⁷

נוסף על כך, אמנת רומא הקימה שני גופים המתמקדים בקורבנות של הפשעים: הראשון הוא **המשרד לייצוג קורבנות בבית הדין** (The Office of Public Counsel for Victims), שמטרתו להבטיח השתתפות אפקטיבית של הקורבנות במסגרת ההליכים ושמירה על זכויותיהם. זאת באמצעות סיוע משפטי ותמיכה לקורבנות ולעורכי דינם בעת ההליכים, ובמקרים מסוימים אף באמצעות ייצוג הקורבנות באופן ישיר.²⁸ המשרד נמצא תחת מזכירות בית הדין מבחינה מנהלית ונהנה מעצמאות.²⁹

הגוף השני הוא **קן הנאמנות לקורבנות** (Trust Fund for Victims), שהיא מוסד נפרד מבית הדין ובסמכותה לבצע החלטות של בית הדין שבמסגרתן מוטל על המורשעים לפצות את הקורבנות.³⁰ הנהלת הקרן מוסמכת גם להורות על מתן פיצויים מעבר לפסיקת בית הדין.³¹ תפקיד נוסף של הקרן הוא לסייע לקורבנות, לבני משפחותיהם ולקהילות במתן סיוע רפואי, תמיכה נפשית וסיוע כספי, וזאת אף ללא תלות בסטטוס של ההליך המשפטי

ICC, Curriculum Vitae – Karim Khan (Last Visited July 4, 2022) 26

ICC, The Defense, ICC-PIDS-FS-08-001/13_Eng (Last Visited July 4, 2022) 27

מדובר בגוף ייחודי שלא הוקם בטריבונלים בינלאומיים אחרים. ראו שייבס, לעיל ה"ש 8, עמ' 379. 28

ICC – The Office of Public Counsel For Victims, Representing Victims before the 29
— International Criminal Court — A Manual for legal representatives (5th ed. 2019)

המדריך האחרון שהוציא המשרד.

30 נכון לחדש ספטמבר 2022, הקרן עוסקת בפיצויים בשלושה תיקים: קטנגה, לובנגה ואל-מהדי, ובוחנת פיצויים בתיק של נטגדה. ראו: Trust Fund for Victims, Reparation implementation (last visited Sep. 12, 2022)

31 הפיצויים יכולים להינתן לאדם פרטי וכן באופן קולקטיבי, ויכולים לכלול פיצויים שאינם כספיים.

בבית הדין.³² כך הוקמו תוכניות שיקום ברפובליקה המרכז-אפריקאית ובחוף השנהב אף לפני שהורשע איש מהמדינות הללו בבית הדין, וקודמה הקמת תוכנית שיקום בגיאורגיה אף לפני שנפתח במסגרתה הליך נגד חשוד קונקרטי.³³ פעילות הקרן מתבססת על תרומות של מדינות וגופים נוספים.

לצד המנגנונים של בית הדין פועלת **אספת המדינות החברות** (Assembly of States Parties), שבה מיוצגות כלל המדינות שהן חברות בבית הדין.³⁴ האספה מתכנסת לפחות פעם אחת בשנה ובסמכותה קיום בקרה ופיקוח על בית הדין, מינוי שופטים ותובע[ת] בית הדין וקביעת התקציב. אספת המדינות החברות יכולה גם להסכים על הכנסת תיקונים באמנת רומא. לשם כך נחוץ רוב של שני שלישים מהמדינות החברות.

ד. תקציב בית הדין

המימון של בית הדין מגיע בעיקר מן המדינות החברות. קביעת המימון היחסי של כל מדינה נעשית בשיטה דומה לזו שמיושמת בתקצוב האו"ם, של התאמת הסכום שכל מדינה חבה בו לגודל היחסי של הכלכלה שלה. בשנת 2020 התרומות הגדולות ביותר הגיעו מיפן, גרמניה, צרפת ובריטניה. התקציב שאושר לשנת 2021 עמד על כ-148 מיליון אירו.³⁵ התקציב שאושר לשנת 2022 עומד על כ-155 מיליון אירו.³⁶ העצרת הכללית של האו"ם יכולה לאשר תקציב נוסף למקרים המופנים על ידי מועצת הביטחון. ממשלות וארגונים בין-מדינתיים רשאים גם להציע לתרום לתקציב באופן וולונטרי. התקציב השנתי נקבע על ידי אספת המדינות החברות. הצעת תקציב לשנה העוקבת מועברת על ידי בית הדין לאספת המדינות החברות, וועדת מומחים שפועלת באופן עצמאי תחת אספת המדינות החברות (Committee on Budget and Finance) מעבירה לאספה דוח ובו המלצות בנוגע להצעת התקציב. על בסיס ההמלצות האספה קובעת את התקציב לשנה הבאה.³⁷

32 לדוגמה, תוכניות שיקום לילדי חיילים לשעבר ולנפגעי תקיפה מינית.

33 Trust Fund for Victims, Assistance Programmes (last visited July 4, 2022); שייבס, לעיל ה"ש 8, עמ' 390.

34 מעניין לציין כי בחודש דצמבר 2020 נבחרה "פלסטין", בפעם השנייה, לכהן בלשכת אספת המדינות החברות – ICC, Press Release, Assembly of States Parties concludes the first resumption of its nineteenth session (Dec. 24, 2020).

ASP, ICC-ASP/19/Res.1 (Dec. 16, 2020) 35

ASP, ICC-ASP/20/Res.1 (Dec. 9, 2021) 36

שייבס, לעיל ה"ש 8, עמ' 404. 37

מעניין לציין כי במארס 2022, לאחר הודעת התובע חאן על פתיחת החקירה בנוגע לפשעים שבוצעו באוקראינה, שבמסגרתה נחקרות גם פעולות הכוחות הרוסיים, קרא חאן למדינות חברות לסייע באמצעות מתן תרומות כספיות וכן בהעמדה זמנית של מומחים שיסייעו למשרדו.³⁸ בהמשך לכך הודיע חאן כי 14 מדינות חברות, מרביתן מערביות, העבירו תרומה למשרדו או הצהירו כי ברצונן לעשות זאת.³⁹ על מדיניות זו נמתחה ביקורת בטענה כי היא יכולה ליצור מצב שבו חקירות הנמצאות במרכז סדר היום העולמי ונהנות מסיוע ישיר ממדינות חברות יזכו לעדיפות גבוהה יותר, לעומת חקירות אחרות שלאור המחסור הכללי של בית הדין במשאבים יקבלו עדיפות נמוכה. נטען כי כך יש חשש ששיקולים פוליטיים יהוו משקל באופן תעודף החקירות ופעילות בית הדין.⁴⁰

- ICC, Statement of ICC Prosecutor, Karim A.A. Khan QC on the Situation in Ukraine: Receipt of Referrals from 39 States Parties and the Opening of an Investigation (Mar. 2, 2022) 38
- ICC, Statement of ICC Prosecutor, Karim A.A. Khan QC: Contributions and support from States Parties will accelerate action across our investigations (Mar. 28, 2022) 39
- Mark Kersten, States and the ICC must avoid creating a two-tier justice system, Justice in Conflict (Apr. 7, 2022) 40